

DAKDEKKEN MET AFGESTORVEN (DOOD) RIET

Anneke Boonstra

Je kunt niet met zekerheid zeggen, dat er met afgestorven éénjarig riet daken zijn gedekt in de IJzertijd, maar bijna zeker is dat wel gedaan, vooral in gebieden met veel riet.

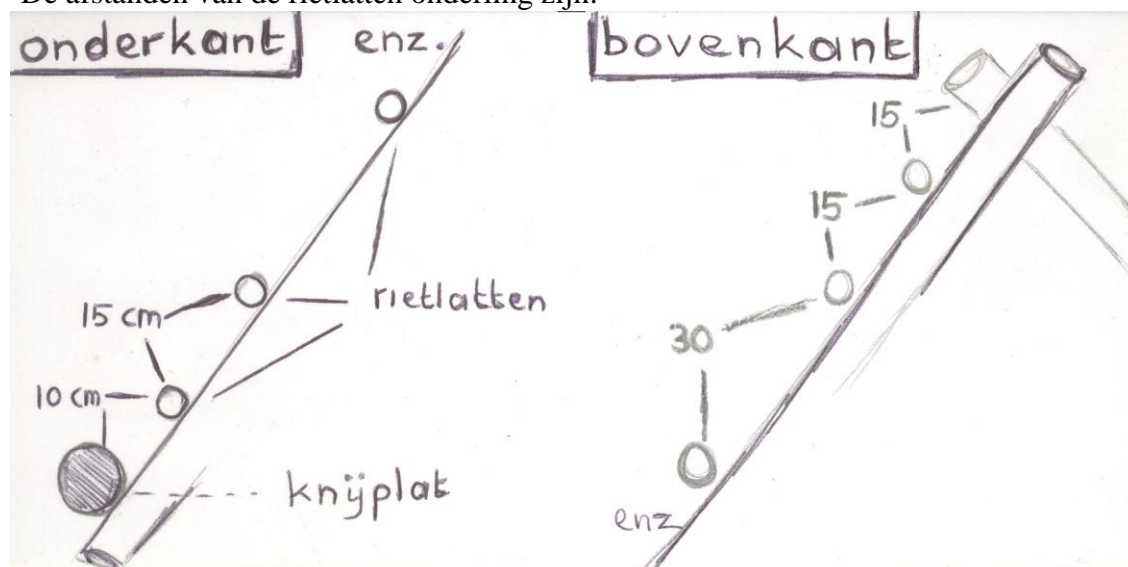
Om het te leren zijn we in de leer gegaan bij Tinie Hoeben, een echte dakdekker, die het nog op de ouderwetse manier wist voor te doen. Namelijk met eenjarige takken van wilg.

-Om het riet goed op het dak te krijgen heb je rietlatten nodig. Dit zijn 2- of 3 jarige wilgentakken (of hazelaarstakken). De ondergrond van rietlatten moet zo regelmatig mogelijk zijn.

De onderste rietlat is dikker en wordt de knijplat genoemd. Deze moet er voor zorgen dat het riet met een extra bocht vaster komt te zitten en niet naar beneden gaat schuiven.

De tussenliggende ruimte van rietlatten is van onderaf: 10 cm, 15 cm, 30 cm, enz, 15 cm en 15 cm tot onder de noklat.

-De afstanden van de rietlatten onderling zijn:

LET OP: Onder en boven zitten 2 rietlatten dicht bij elkaar. De reden is, dat je **onder** een compactere massa krijgt, die niet kan opwaaien bij de eerste de beste storm, en dat je **boven** een compactere massa krijgt, waarop de nok moet rusten.

Hieronder zie je het in beeld. Onderste rietlat Knijplat

spreidriet

-Eerst leg je **spreidriet** op de rietlatten. Spreidriet is extra lang riet van ongeveer 2 meter lang en daardoor ook iets grover. Bij het opkloppen schuift het dakriet over het spreidriet en schiet dan niet door de rietlatten naar binnen. Spreidriet zet je vast met 2 jarige wilgen- of hazelaarstakken.

De **wisjes** (takjes) die je bij het vastzetten van het spreid- en dakriet gebruikt zijn van een speciale soort wilg.

De belgische gele of de franse rooie. Ze moeten 1-jarig zijn en 100 tot 120 cm lang. Deze zijn altijd heel buigzaam. Ze worden b.v. ook gebruikt bij mandenvlechten.

spreidriet

Dan begin je met de onderste laag riet. Het dikke eind van het riet moet aan de onderkant zitten. De eerste laag moet kort riet zijn. Je bint het stevig vast op de onderste rietlat.

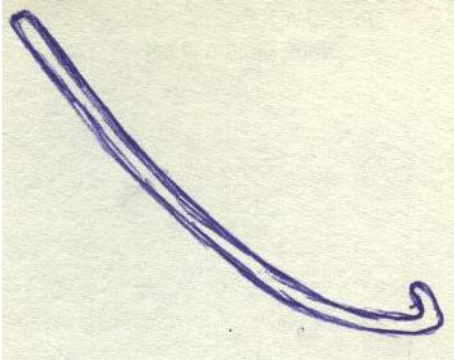
Het vastbinden gebeurt op de volgende manier.

-Je legt een **2-jarige wilgenteen** zonder zijtakjes op een bos riet ten hoogte van de onderliggende rietlat. Deze wilgentak mag van gewone wilg zijn, zo te snoeien uit geriefhout.

De bos riet (met een doorsnede van 60 cm spreid je ongeveer tot 30 cm breed uit onder de wilgentak.

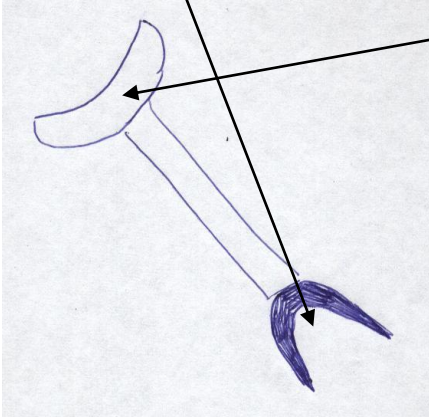
-Je prikt met een speciale kromme haaknaald van ongeveer 40 cm lengte, zie tekening onder) hier gemaakt van ijzer, een gaatje door het riet en steekt daar het dunne eind van je wisje doorheen.

-Aan de andere kant van de rietlat steek je weer diezelfde kromme naald door het riet en je vist het eindje van de wis op en trekt hem weer naar boven.

-Nu duw je met een soort vork (zie tekening onder) de dikke wis zo strak mogelijk naar beneden met je schouder zodat je de wilgenteen eindjes om elkaar heen kunt draaien en onder de wilg kunt vastzetten.

Een soort vork van ijzer waarmee je duwt. Duwvlak voor de schouder

Boven zie je dat tijdens het duwen naar beneden de 2 uiteinden van de wisjes om elkaar heen worden gedraaid. Daarna steek je de uiteinden onder de grotere wis vast.

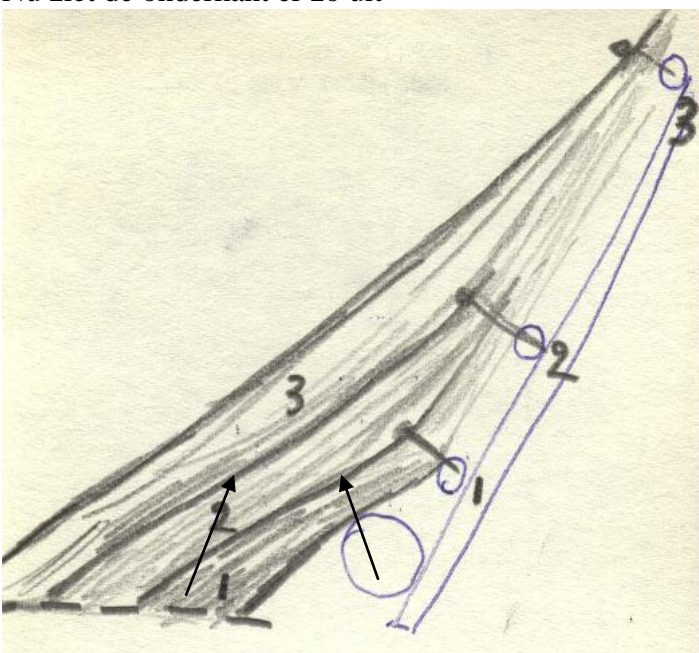
-Als je met de onderste laag klaar bent, begin je met laag 2. Deze wordt vastgebonden op de tweede rietlat. De onderkant van het riet van de 2de laag moet even ver naar beneden uitsteken als de 1ste laag, omdat de onderkant van het rieten dak breed en stevig moet worden. (windvast, zie boven in de tekst)

-De derde laag idem-dito.

Nu ziet de onderkant er zo uit

Kortere riet

Knijplat

Daarna heb je 2 keuzes om door te gaan.

Keuze 1: Riet in lagen.

Deze techniek is minder moeilijk, maar de keerzijde is, dat het riet minder lang meegaat.

Voorbeeld uit Eindhoven

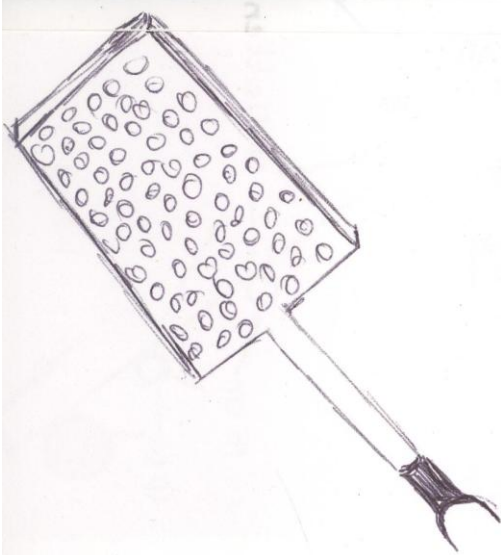
Voorbeeld uit Biskopin

Hieronder een slordig voorbeeld uit Aubechies, België.

Keuze 2: Opgeklopt riet.

Je hebt dan een opklopper nodig. Elke rietdekker heeft zijn eigen opklopper bedacht. Hieronder zie je een praktische opklopper, drijfbord genaamd.

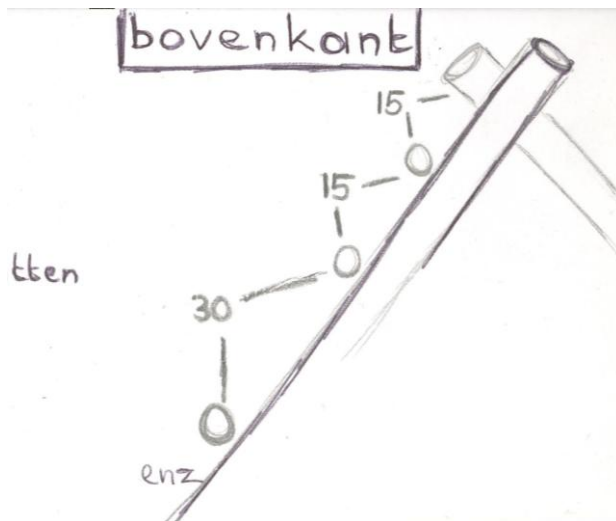

Hier zie je een mooi strak geklopt dak, volgens mij in Wilhelminaoord.

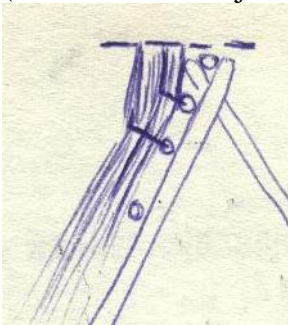

VOORTGANG BIJ HET RIETDEKKEN.

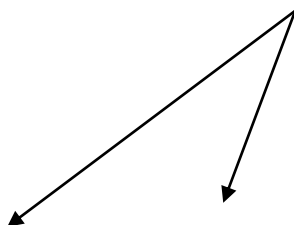
Voor allebei de keuzes volgt weer dezelfde **afwerking aan de bovenkant**.

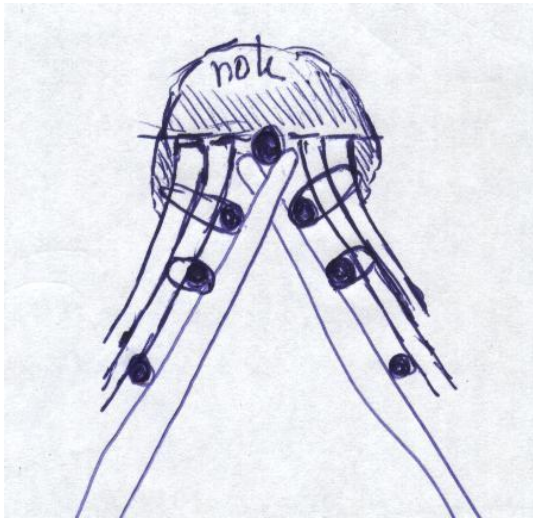
Aan de bovenkant snij je het uit stekende riet af om ruimte te krijgen voor de nok.
(Alternatief kan zijn het om te buigen naar de andere kant)

LET OP: De nok moet alle boveneinden van het riet bedekken maar ook de bovenste wissel, die het riet vastbinden. Omdat deze eenjarig zijn rotten ze anders te snel weg.

De bovenste wisen

SUCCES